

Modül 1

Kapsayıcı Dijital Medyanın Temelleri: Bağlantılı Bir Toplum için Arabuluculuk

Kathryn O'Brien, EUEI tarafından
geliştirildi.

www.includememedia.eu

Bu kaynak CC BY 4.0
lisansı altındadır

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a ait olup Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

* Atık yönetimi için lütfen bu belgeyi gri tonlamalı veya siyah beyaz olarak yazdırın. Lütfen kağıdın her iki yüzüne (çift taraflı) yazdırın ve mümkünse birden fazla slayt veya sayfayı tek sayfaya sığdırın.

Modül 1 Genel Bakış

Modül 1, INCLUDE ME+ yaklaşımını ve dijital arabuluculuğun kapsayıcı, katılımcı ve etik dijital alanlar oluşturmadaki rolünü tanıtmaktadır.

Katılımcılar, dijital arabuluculuğun yanlış bilgi, dışlanma ve çevrimiçi çatışmayı nasıl ele aldığını ve barış inşasını ile sorumlu iletişimi nasıl desteklediğini araştırır.

Gerçek dünya örnekleri, AB çerçeveleri ve etkileşimli araçlar aracılığıyla modül; eğitimcileri, öğrencileri, medya mensuplarını ve STK'ları kendi bağlamlarında kapsayıcı uygulamaları hayata geçirecek stratejilerle donatır.

01

INCLUDE ME+ ve Dijital Arabuluculuğu Anlamak

INCLUDE ME+'ı ve çevrimiçi çatışmaları azaltırken kapsayıcılık, katılım ve etik iletişimi mümkün kılan hedeflerini gerçekleştirmek için dijital arabuluculuğu nasıl kullandığını inceler.

02

Dijital Medya Toplumunda Arabuluculuk İhtiyacı ve Temel Paydaşlar

Yanlış bilgi, dışlanma, nefret söylemi ve çevrimiçi çatışmaları ele alırken sorumlu dijital vatandaşlığı ve paydaş hesap verebilirliğini teşvik eder.

03

Dijital Medyada Etik Değerlendirmeler: İfade Özgürlüğü ve Kapsayıcılık Dengesi

İfade özgürlüğünü, platform hesap verebilirliğini ve dijital kapsayıcılığa ilişkin AB politikalarını inceler. Etkileşimli araçlar öğrencilere yardımcı olur.

04

Öğrendiklerinizi Uygulamak

Öğrencileri kendi bağlamlarında arabuluculuk stratejilerini nasıl kullanacaklarını yansıtmaya, öz değerlendirme yapmaya ve planlamaya teşvik eder.

Modül 1 Giriş

Bu modül, kapsayıcı dijital medyanın temellerini ve günümüzün bağlantılı toplumunda arabuluculuğun önemini ele almaktadır.

Dijital arabuluculuğun şunları nasıl yapabileceğini vurgular:

Kapsayıcılığı teşvik etmek ve farklı seslerin duyulmasını sağlamak

Çevrimiçi alanlarda katılımı güçlendirmek

Barış inşasını desteklemek ve dijital çatışmayı azaltmak

Şu kişiler için tasarlanmıştır:

1. **Eğitimciler ve öğrenciler**
2. **Sivil toplum kuruluşları (STK'lar)**
3. **Medya profesyonelleri**

Birlikte, dijital uygulamaların saygılı, kapsayıcı ve sorumlu çevrimiçi katılımı nasıl teşvik edebileceğini inceleyeceğiz.

Modül Özet Görünüm

Odak Alanı: Kapsayıcı Dijital Medya ve Arabuluculuk

Amaç: Bağlantılı bir toplumda **dijital arabuluculuğun kapsayıcılığı, sivil katılımı ve barış inşasını** nasıl desteklediğini araştırmak.

Bu modül, saygılı, güvenli ve kapsayıcı çevrimiçi alanların oluşturulmasında dijital arabuluculuğun rolünü tanıtmaktadır. Arabuluculuğun kutuplaşmayı azaltmayı, sorumlu iletişimi desteklemeyi ve kullanıcıları — özellikle marjinalleştirilmiş topluluklardan olanları — dijital ortamlarda güvenle katılım sağlamaları için nasıl güçlendirebileceğini inceler.

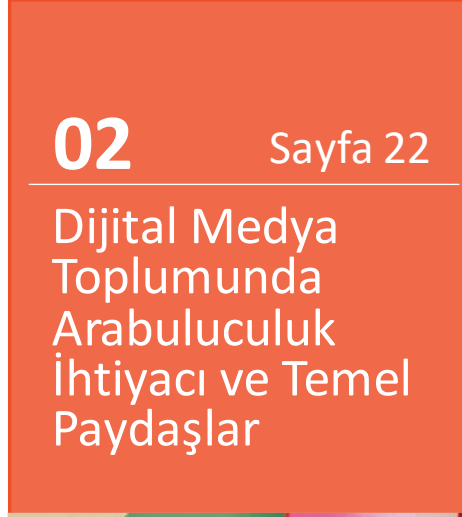
Anahtar Kelimeler: *Kapsayıcılık, Dijital Vatandaşlık, Arabuluculuk, Çevrimiçi Çatışma Çözümü, Sivil Katılım, Dijital Okuryazarlık, Nefret Söylemi, Yanlış Bilgi, Dijital Diyalog, Sorumlu İletişim, Etik Moderasyon.*

01

Sayfa 9

INCLUDE ME+ ve
Dijital
Arabuluculuğu
Anlamak

02

Sayfa 22

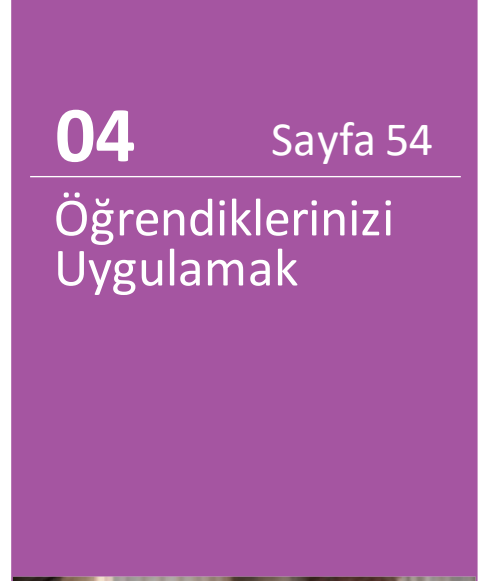
Dijital Medya
Toplumunda
Arabuluculuk
İhtiyacı ve Temel
Paydaşlar

03

Sayfa 37

Etik
Değerlendirmeler:
İfade Özgürlüğü
ve Kapsayıcılık
Dengesi

04

Sayfa 54

Öğrendiklerinizi
Uygulamak

Modül 1 Etkileşimli Öğrenme Unsurları

77 Slayt

16 Egzersiz

02 Video

05 Vaka Çalışması

04 Dijital Araç

02 Araç Seti & Rehber

02 Makale & Rapor

Öğrenme Çıktıları

Konu 1: Dijital Medya Arabuluculuğunu Tanımlamak

- Dijital medya arabuluculuğunun kavramını ve rolünü; dijital alanlarda **kapsayıcılığı ve eşit katılımı teşvik etmedeki kritik rolünü anlamak.**
- Dijital erişilebilirlik, medya okuryazarlığı ve **sorumlu dijital vatandaşlık** gibi temel kavramları ve bunların dijital kapsayıcılık çabalarındaki önemini kavramak.

Konu 2: Dijital Bir Toplumda Dijital Arabuluculuk İhtiyacını Anlamak

- **Yanlış bilgi, dijital dışlanma ve çevrimiçi kutuplaşmanın** yarattığı zorluklara ilişkin içgörü kazanmak.
- Dijital arabuluculuğun bu zorlukları hafifletmeye, **barış inşasını** mümkün kılmaya ve **dijital çatışmaları azaltmaya** nasıl yardımcı olduğunu anlamak.
- Sorumlu dijital katılımın sağlanmasında **eğitimcilerin, medya sağlayıcıların, sivil toplum kuruluşlarının ve politika yapıcıların** rollerini tanımak.

Öğrenme Çıktıları

Konu 3: Pratik Arabuluculuk Stratejileri Geliştirmek

- Etik çevrimiçi söyleme katılmak, yanlış bilgilerle mücadele etmek ve kapsayıcı dijital alanlar oluşturmak için dijital arabuluculuk tekniklerini uygulamayı öğrenmek.
- Gerçek dünya senaryolarında arabuluculuk yaklaşımlarını pratik yapmak için etkileşimli araçlar (ör. gerçek kontrolü, rol yapma egzersizleri, tartışma simülasyonları) kullanmak.
- **YZ destekli moderasyon ve insan arabuluculuğunun çevrimiçi çatışmaların çözümüne katkısı da dahil olmak üzere Dijital Arabuluculuk Zorlukları ve Çözümlerini incelemek.**

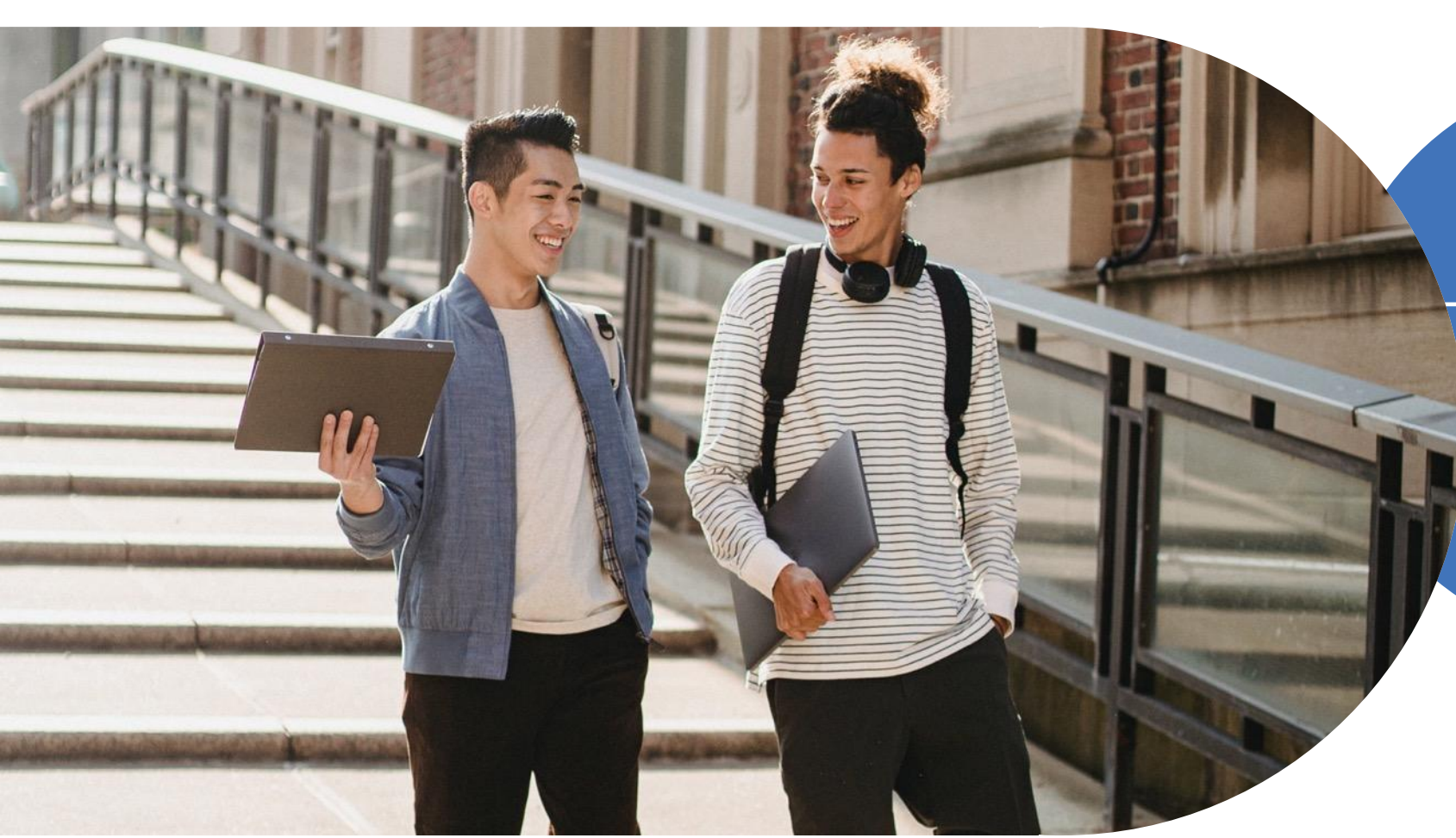
Topic 4: Öğrendiklerinizi Uygulamak

- Modüldeki temel kavramları yansıtmak ve kendi bağlamınıza bağlamak.
- Kapsayıcı dijital katılım için arabuluculuk tekniklerini kullanma becerinizi öz değerlendirmek.
- Dijital medya aracılığıyla kapsayıcılığı, sorumluluğu ve barış inşasını teşvik etmek için

01

INCLUDE ME+ ve Dijital
Arabuluculuğu Anlamak

Genel Bakış

INCLUDE ME+ ve Dijital Arabuluculuğu Anlamak

Dijital medya bizi birbirimizden ayırabilir ya da bir araya getirebilir. Bu bölüm; kapsayıcılığı, katılımı ve etik iletişimi desteklemek amacıyla **dijital arabuluculuktan** yararlanan **INCLUDE ME+ yaklaşımını** tanıtmaktadır. **Kapsayıcı dijital medyanın** temel ilkelerini, arabuluculuğun neden önem taşıdığını ve daha saygılı, çeşitli ve yapıcı bir etkileşimi nasıl mümkün kıldığını ele almaktadır. Katılımcılar, arabuluculuğun nasıl işlediğini ve günümüz Avrupası'nda neden yaşamsal bir öneme sahip olduğunu kavramak için temel kavramları ve gerçek dünya örneklerini inceleyecektir.

INCLUDE ME+ ve Dijital Arabuluculuğu Anlamada Temel Tanımlar ve Kavramlar

1 Dijital Arabuluculuk: Çevrimiçi alanlarda çatışmayı azaltmak ve kapsayıcılığı teşvik etmek için yapılandırılmış diyalog ve kolaylaştırma araçlarının kullanılması.

Kapsayıcı Dijital Medya: Çeşitli sesleri, özellikle marjinalleştirilmiş grupları yansıtan ve saygı duyan içerik ve platformlar tasarlamak. 2

3 Etik İletişim: Sorumlu dijital davranışı ve saygılı çevrimiçi söylemi teşvik etmek.

Kutuplaşmayı ve Yanlış Bilgiyi Azaltmak: Eğitim ve arabuluculuk yoluyla yankı odalarına ve yanlış anlatılara karşı koyma stratejileri. 4

5 Medya Aracılığıyla Sivil Katılım: Dijital platformların kullanıcıları diyalog, savunuculuk ve ortak problem çözümüne nasıl dahil edebileceği.

Giriş: Dijital Arabuluculuk Kapsayıcılık İçin Neden Önemlidir

Az temsil edilen gruplar dijital alanlarda sıklıkla dışlanma, önyargı ve çevrimiçi tacizle karşılaşmaktadır. Engeller arasında erişim eksikliği, düşük dijital okuryazarlık ve ana akım anlatılarda sınırlı görünürlük yer almaktadır.

Kutuplaşma, yanlış bilgi ve nefret söylemi marjinalleştirilmiş sesleri daha da tecrit etmektedir.

Dijital arabuluculuk, çevrimiçi alanları daha kapsayıcı, saygılı ve katılımcı hale getirmek için araçlar ve yöntemler sunmaktadır.

Çatışmayı yönetmeye, farklı bakış açılarını desteklemeye ve dijital topluluklarda **yapıcı katılımı** teşvik etmeye yardımcı olmaktadır.

INCLUDE ME+ Nedir?

Proje Odağı: INCLUDE ME+, etik, kapsayıcı ve güvenli çevrimiçi alanları teşvik ederek az temsil edilen grupları dijital topluma tam olarak katılmaları için güçlendirmektedir.

Temel Amaç: Eğitimciler, öğrenciler, medya aktörleri ve sivil toplum arasında dijital çatışmayı arabuluculuk yapma ve saygılı, bilinçli katılımı teşvik etme kapasitesi oluşturmak.

Sektörler Arası İşbirliği: Proje, Avrupa genelinde dijital kapsayıcılığı güçlendirmek, çevrimiçi zararları azaltmak ve yapıcı katılımı teşvik etmek için medya, eğitim ve sivil toplumu bir araya getirmektedir.

Dijital Arabuluculuk Nedir?

Dijital arabuluculuk, çevrimiçi etkileşimleri yönetmek, dijital çatışmaları çözmek ve saygılı iletişimi teşvik etmek için kullanılan yapılandırılmış strateji ve araçları ifade etmektedir.

Neden Önemlidir: Artan yanlış bilgi ve kutuplaşma çağında, **dijital arabuluculuk** diyalog ve işbirliği için güvenli, kapsayıcı alanların sağlanmasına yardımcı olmaktadır.

Kapsayıcı Arabuluculuk: **Marjinalleştirilmiş sesleri** desteklemekte, zararı azaltmakta ve dijital ortamlarda **barış inşasını ve sivil katılımı** teşvik etmektedir.

Kapsayıcı Dijital Arabuluculukta 4 Odak Alanını Keşfetmek

1. **Dijital Kapsayıcılığı Teşvik Etmek:** Çevrimiçi alanlarda eşit erişim ve katılımı sağlamak.
2. **Arabuluculuk Araçlarını Geliştirmek:** Çatışmayı yönetmek ve saygılı diyalogu desteklemek için araçlar kullanmak.
3. **Etik Katılım:** Çevrimiçi sorumlu, kapsayıcı iletişimi teşvik etmek.
4. **Medya Aracılığıyla Barış İnşası:** Dijital platformlar aracılığıyla diyalogu desteklemek ve kutuplaşmayı azaltmak.

Odak Alanı 1

Dijital Kapsayıcılığı Teşvik Etmek

Dijital Medya Alanlarında Eşit Erişim, Temsil ve Katılımı Sağlamak

- **Dijital kapsayıcılık**, geçmiş, yeteneği veya konumu ne olursa olsun herkesin dijital alanlara erişebilmesini, anlayabilmesini ve katılabilmesini sağlamak anlamına gelmektedir.
- **Düşük dijital okuryazarlık, internet erişimi eksikliği** ve çevrimiçi ortamlardaki **ayrımcılık** gibi engelleri ele almaktadır.
- Kapsayıcı dijital uygulamalar eşitsizliği azaltmaya yardımcı olarak marjinalleştirilmiş gruplara çevrimiçi daha güçlü bir ses vermektedir.
- Örnek:
AB Dijital Eğitim Eylem Planı – Erişilebilir, yüksek kaliteli dijital öğrenmeyi teşvik eder ve dijital uçurumu kapatma çabalarını destekler.

👉 education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan

Odak Alanı 2

Dijital Arabuluculuk
Araçlarını
Geliştirmek

Kapsayıcı Çevrimiçi Katılım için Stratejiler, Moderasyon Uygulamaları ve Etkileşimli Teknikler

- Dijital arabuluculuk araçları saygılı çevrimiçi etkileşimi destekler ve dijital alanlarda çatışmayı yönetmeye yardımcı olur.
- Temel yöntemler arasında **rol yapma egzersizleri, yapılandırılmış tartışma platformları ve açık moderasyon yönergeleri** yer almaktadır.
- Bu araçlar, özellikle marjinalleştirilmiş sesler için **kapsayıcı katılımı** teşvik etmektedir.
- **Yapay zeka ve insan liderliğindeki moderasyon** yanlış bilgi ve zararlı içeriği azaltabilir.
- UNESCO MIL Çerçevesi dijital ortamlarda eleştirel ve etik katılımı desteklemektedir.
- INCLUDE ME+ daha güvenli ve daha kapsayıcı çevrimiçi söylemi teşvik etmek için bu araçları uygulamaktadır.

Çevrimiçi Çatışmayı Azaltmak ve Dijital Nezaketi Teşvik Etmek

- Etik katılım, dijital alanlarda güven oluşturma ve **kutuplaşmayı azaltmanın** anahtarıdır.
- Saygılı söylem, **aktif dinlemeyi, gerçeklere dayalı iletişimi ve farklı bakış açlarına dair farkındalığı** içermektedir.
- Çevrimiçi çatışmalar genellikle anonimlik, yankı odaları ve ortak normların eksikliği nedeniyle tırmanmaktadır.
- **Almanya'nın ReSpeCT kampanyası** gibi girişimler, değerlere dayalı iletişimin nefret söylemine nasıl karşı koyabileceğini göstermektedir
- INCLUDE ME+, öğrencileri etik davranışı örnek almaya, **sorumlu dijital vatandaşlığı** teşvik etmeye ve dışlayıcı anlatılara meydan okumaya teşvik etmektedir.

Odak Alanı 3

Etik Katılım ve Saygılı Söylem

P E A C E T E C H L A B

Odak Alanı 4

Dijital Medya
Aracılığıyla Barış
İnşası

Sosyal Uyumu Güçlendirmek için Kutuplaşma ve Yanlış Bilgiyle Mücadele Etmek

- Dijital medya, **barış inşası** için güçlü bir araç olabilir; toplumların bölünmeleri aşmasına ve karşılıklı anlayış oluşturmaya yardımcı olur.
- **Yanlış bilgi, nefret söylemi ve çevrimiçi kutuplaşmayı** ele almak, tırmanmayı önlemek ve kapsayıcı diyalogu teşvik etmek için gereklidir.
- PeaceTech Lab gibi girişimler, çatışmayı azaltmak ve bölünmeler arasında barışçıl iletişimi desteklemek için medya ve teknolojiyi kullanmaktadır.
- INCLUDE ME+, dijital araçlar aracılığıyla **gerçek kontrolü, hikâyeyi yeniden kurgulama ve kültürlerarası diyalog** gibi barış odaklı uygulamaları teşvik etmektedir.
- Katılımcılar, kapsayıcı, dayanıklı dijital toplumlar oluşturmak için bu stratejileri nasıl uygulayacaklarını araştırmaktadır.

Vaka Çalışması: Çatışma Sonrası İrlanda'da Dijital Hikaye Anlatımı ve Uzlaşma

- Kuzey İrlanda'da dijital hikaye anlatımı, Sorunlar (The Troubles) sonrasında **barış inşasını ve iyileşmeyi** desteklemiştir.
- "Çatışmanın Hesapları" gibi projeler, toplumlar arasında anlayış oluşturmak için kişisel hikayeler paylaşmaktadır.
- Bu anlatılar **stereotiplere meydan okumaya, diyalogu** teşvik etmeye ve **uzlaşmayı** desteklemeye yardımcı olmaktadır.

[Çatışmanın Hesapları Arşivi \(Ulster Üniversitesi\)](#)

[Videoyu İzlemek İçin
Tıklayın](#)

Yansma Egzersizi

Grup tartışmasını veya bireysel günlük tutmayı yönlendirmek için bu yönergeleri kullanın

Kişisel Bağlantı:

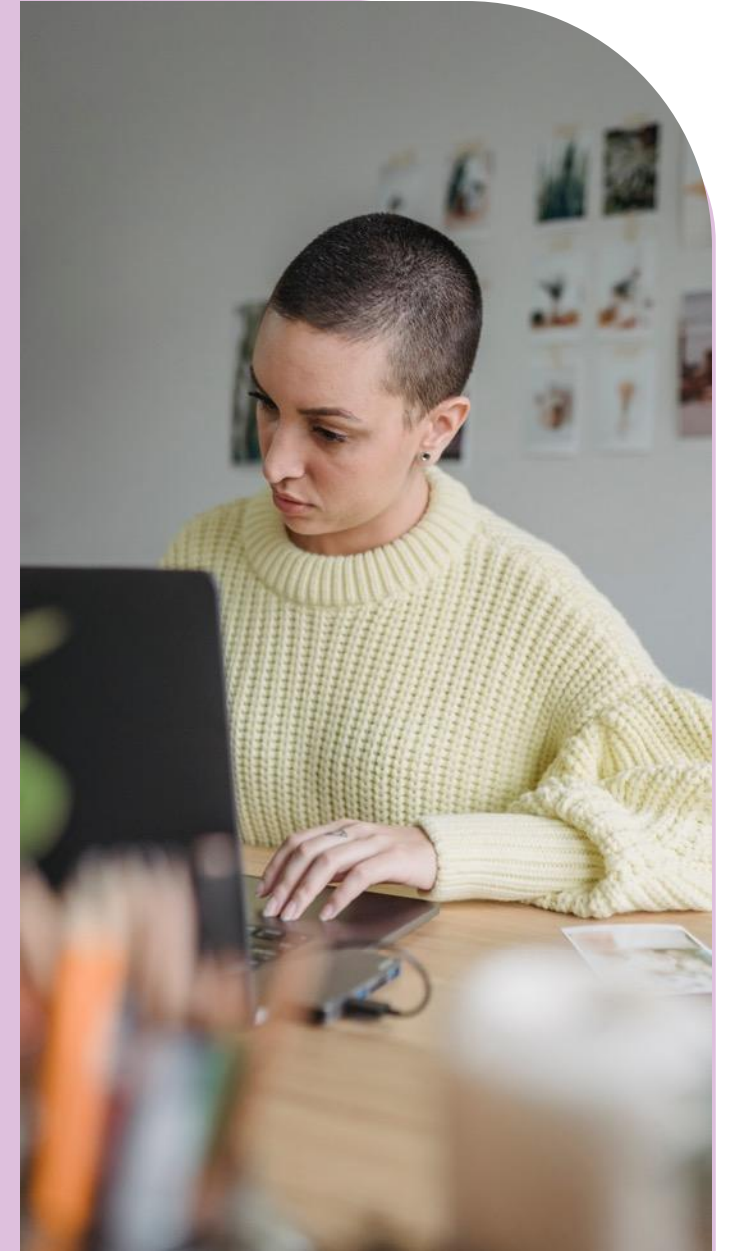
- ☐ Kapsayıcı veya dışlayıcı dijital medyayı çevrimiçi ortamda veya kendi topluluğunuzda uygulamada nerede gördünüz?

Etki Yansıması:

- ☐ Bu, farklı gruplar için katılımı, sesi veya temsili nasıl etkiledi?

Sizin Rolünüz:

- ☐ Çalışmanızda veya öğreniminizde kapsayıcı dijital alanları desteklemek için hangi adımları atabilirsiniz?

02

Dijital Medya Toplumunda Arabuluculuk İhtiyacı ve Temel Paydaşlar

Genel Bakış

Dijital Medya Toplumunda Arabuluculuk İhtiyacı ve Temel Paydaşlar

Dijital medya bağlayabilir, ancak aynı zamanda bölebilir de. Yanlış bilgi, nefret söylemi ve dışlanma arttıkça **nitelikli arabuluculuk** ihtiyacı da artmaktadır. Bu bölüm, arabuluculuğun günümüz dijital toplumunda neden önemli olduğunu ele almakta ve eğitimciler, sivil toplum kuruluşları (STK'lar), platformlar ve politika yapıcılar gibi **temel paydaşların** rollerini ortaya koymaktadır. Katılımcılar, kapsayıcı arabuluculuğun daha güvenli ve katılımcı çevrimiçi ortamlar nasıl oluşturduğunu görecektir.

Dijital Medya Toplumunda Arabuluculuk ve Temel Paydaşlarda Temel Tanımlar ve Kavramlar

1 Dijital Kutuplaşma ve Yanlış Bilgi: Dijital içeriğin bölünmeyi, dışlanmayı ve çatışmayı nasıl körükleyebileceğini anlamak.

. Dijital Arabuluculuğun Rolü: Arabuluculuk uygulamalarının zararı azaltmaya, kapsayıcılığı teşvik etmeye ve saygılı katılımı desteklemeye nasıl yardımcı olduğunu öğrenmek 2

3 Paydaş Sorumlulukları: Eğitimcilerin, medyanın, STK'ların ve politika yapıcıların daha güvenli dijital ortamlara nasıl katkıda bulunduğunu keşfetmek.

Kapsayıcı Dijital Vatandaşlık: Dijital alanlarda hakların, sorumlulukların ve katılımın önemini vurgulamak. 4

5 Dijital Alanlarda Güven İnşa Etmek: Şeffaflık, hesap verebilirlik ve gerçek kontrol araçlarının kullanıcı güvenini ve sivil katılımı nasıl artırdığını incelemek.

Giriş: Zorluklar ve Paydaş Roller

Dijital platformlar insanların nasıl bağlandığını, paylaştığını ve fikir oluşturduğunu şekillendirmektedir — ancak aynı zamanda ciddi zorluklar da sunmaktadır. Yanlış bilgi, nefret söylemi ve dışlanma hızla yayılarak toplumsal uçurumları derinleştirebilir.

Bu bölüm şunlara bakmaktadır:

Dijital toplumda
artan arabuluculuk
ihtiyacı

Eğitimciler, sivil toplum,
medya ve politika
yapıcılar dahil temel
aktörlerin zararı azaltma
ve kapsayıcılığı teşvik
etmedeki rolü

Saygılı, bilinçli ve
katılımcı dijital
ortamları destekleme
konusundaki ortak
sorumluluk

Sosyal Değişim için Hikaye Anlatımının Gücü

Anlatılar algıyı şekillendirir: Hikayeler stereotiplere meydan okuyabilir, marjinalleştirilmiş sesleri insanileştirebilir ve çatışmayı yeniden çerçeveleyebilir.

Dijital medya erişimi genişletir: Çevrimiçi platformlar farklı toplulukların deneyimlerini paylaşmasına, empatiyi teşvik etmesine ve kamuoyunu etkilemesine olanak tanır.

Hikayeler aracılığıyla uzlaşma: Kişisel anlatılar çatışma sonrası ortamlarda anlayışı ve iyileşmeyi teşvik etmeye yardımcı olur.

Örnekler şunlardır:

*#UzlaşmaKonuşmaları
kampanyası – Kuzey
İrlanda'daki bölünmüş
toplulukların kişisel
tanıklıkları*

Dijital Toplumda Arabuluculuğun 4 Odak Alanını Keşfetmek

1. **Dijital Toplumda Arabuluculuk –** Kutuplaşmayı, dışlanmayı ve çevrimiçi zararları yönetmede arabuluculuğun neden önemli olduğu.
2. **İnsan ve YZ Arabuluculuğu –** The strengths, limitations, and ethical questions around automated vs human moderation.
3. **İfade Özgürlüğü ve Sorumluluğu Dengelemek –** How digital platforms, users, and regulators can support open yet respectful discourse.
4. **Barış İnşası ve Uyum Mümkün Kılmak –** Kapsayıcı dijital arabuluculuğun topluluk bağlarını güçlendirdiği ve çatışmayı azalttığı.

Odak Alanı 1

Dijital Toplumda Arabuluculuk

Dijital Toplumda Çatışma ve Kutuplaşmayı Ele Almak

Dijital arabuluculuk günümüzün çevrimiçi ortamında gezinmede hayati bir rol oynamaktadır. Net arabuluculuk olmadan dijital alanlar yankı odaları veya düşmanca ortamlar haline gelme riskiyle karşı karşıyadır.

- **Dijital arabuluculuk** çatışmayı azaltmaya, kapsayıcılığı teşvik etmeye ve saygılı etkileşimi desteklemeye yardımcı olmaktadır.
- Yetersiz veya eksik arabuluculuk **kutuplaşmayı**, yanlış bilgiyi ve çevrimiçi zararı **körükleyebilir**.
- Etkili yaklaşımlar arasında **açık moderasyon yönergeleri**, şeffaf platform politikaları ve kapsayıcı topluluk standartları yer almaktadır.
- Arabuluculuk sansürle ilgili değildir; kullanıcıları zarardan korurken **yapıcı diyalogu mümkün kılmakla** ilgilidir.
- *Örnek: Üçüncü taraf platform hesap verebilirliği modeli olarak Facebook Gözetim Kurulu.*

Odak Alanı 2

İnsan ve YZ
Arabuluculuğu

Dijital Çatışma Yönetiminde İnsan ve YZ Liderliğindeki Arabuluculuğu Karşılaştırmak

Hem insan hem de YZ liderliğindeki moderasyon, çevrimiçi diyalogu yönetmede rol oynamaktadır; ancak her birinin güçlü yönleri ve sınırlamaları vardır.

- **İnsan arabuluculuğu** bağlam, empati ve etik yargı getirmektedir. Karmaşık veya hassas durumlarda hayati önem taşımaktadır.
- **YZ moderasyonu** hız ve ölçek sunmaktadır — milyonlarca gönderi arasında zararlı içeriği tespit eder.
- **YZ'nin sınırlamaları** arasında eğitim verilerindeki önyargı, nüans eksikliği ve anahtar kelime tespitine aşırı bağımlılık yer almaktadır.
- **Karma bir yaklaşım** genellikle en iyisidir — verimlilik için YZ, adalet ve bağlam için insanlar.
- **Örnek:** *YouTube's use of AI to flag content*, itirazlar için insan moderatörlerin inceleme yapması.

Etik Sınırları Yönetmek: İfade Özgürlüğü ve Sorumlu Çevrimiçi Söylem

Odak Alanı 3

İfade Özgürlüğü ve Sorumluluğu Dengelemek

İfade özgürlüğünü saygılı, kapsayıcı iletişimle dengelemek, dijital arabuluculukta merkezi bir zorluktur.

- İfade özgürlüğü demokratik bir haktır, ancak topluluk güvenliği ve onuruyla çatışabilir.
- İçeriğin rahatsız edici ancak yasal olduğu durumlarda moderasyon ikilemleri ortaya çıkmaktadır — ne kalacağına kim karar verir?
- Kapsayıcı platformlar, kullanıcıları zarardan korurken açık diyalogu teşvik etmeyi amaçlamaktadır.
- Politika çerçeveleri (örn. AB Dijital Hizmetler Yasası) platformları etik moderasyon uygulamalarında yönlendirmektedir.
- Örnek: Çevrimiçi istismar raporlarının ardından X (eski adıyla Twitter) gibi platformlarda içerik kaldırma

Odak Alanı 4

Barış İnşası ve
Uyumu Mümkün
Kılmak

Barış İnşası için Dijital Araçlar: Çevrimiçi Sosyal Uyumu Güçlendirmek

Dijital alanlar, uçurumları kapatmak, diyalogu teşvik etmek ve çatışma sonrası anlayışı desteklemek için fırsatlar sunmaktadır.

- Çevrimiçi barış inşası, kapsayıcı, saygılı alışverişi teşvik etmek için medya platformlarının kullanılmasını içermektedir.
- Moderasyonlu forumlar, etkileşimli diyalog platformları ve eğitim kampanyaları gibi araçlar gerilimleri azaltmaktadır.
- Sivil toplum, eğitimciler ve platform sağlayıcılar arasındaki işbirliği bu çabaları sürdürmenin anahtarıdır.
- Dijital hikaye anlatımı ve topluluk medyası, ortak anlatılarda ve yanlış anlamaların giderilmesinde hayati bir rol oynamaktadır.
- Örnek: *The “#Together” campaign* , Birleşmiş Milletler tarafından, COVID-19 sürecinde dijital platformlar aracılığıyla kapsayıcı hikâyeler paylaşarak sosyal uyum ve dayanışma teşvik edilmiştir.

Dijital Toplumda Zorluklar ve Arabuluculuk Çözümleri

Zorluk	Arabuluculuk Çözümü
 Yanlış Bilgi	Gerçek kontrol girişimleri (örn. medya ortaklıkları), YZ destekli içerik moderasyonu
 Dijital Dışlanma	Dijital okuryazarlık programları, kapsayıcı tasarım standartları (örn. WCAG), uygun fiyatlı erişim
 Kutuplaşma	Diyalog tabanlı platformlar, çeşitli içerik tanıtımı, algoritmik şeffaflık politikaları

Dijital Arabuluculuk ve Kapsayıcılıkta Paydaş Roller

Eğitimciler:

Medya okuryazarlığını, etik iletişimi ve kapsayıcı dijital uygulamaları öğretmek.

Sivil Toplum Kuruluşları:

Dijital haklar için savunuculuk yapmak, az temsil edilen grupları desteklemek ve topluluk arabuluculuk araçları geliştirmek.

Medya Sağlayıcıları:

Sorumlu habercilik uygulamak, etik moderasyon sağlamak ve yanlış bilgilerle mücadele etmek.

Politika Yapıcılar:

Adil dijital düzenlemeler oluşturmak, kapsayıcı erişimi desteklemek ve hesap verebilirlik çerçevelerini teşvik etmek.

Teknoloji Platformları:

Kapsayıcı arayüzler tasarlamak, moderasyon araçlarını geliştirmek ve içerik algoritmalarında şeffaflığı

Pratikte Paydaş Roller

Educators

Yanlış bilgiyi tespit etme ve saygılı çevrimiçi diyalogu teşvik etme üzerine sınıf atölyeleri düzenlemek.

CSOs

Marjinalleştirilmiş sesler için güvenli çevrimiçi alanları teşvik eden kampanyalar yürütmek (örn. gençler, göçmenler, azınlıklar).

Media Platforms

Zararlı içeriği azaltmak için hem YZ hem de insan inceleyicileri içeren **etik moderasyon** politikaları tanıtmak.

Policymakers

Platformların içerik kaldırma ve moderasyon uygulamaları hakkında rapor vermesini gerektiren şeffaflık yasalarını uygulamak.

Tech Developers

Kullanılabilirliği ve kapsayıcılığı sağlamak için savunmasız topluluklardan gelen katkılarla dijital araçlar ortak tasarlamak.

Vaka Çalışması: YMCA Europe'un Dijital Eşitlik Girişimi

YMCA Avrupa, HP ile ortaklaşa, 10'dan fazla Avrupa ülkesinde dijital erişimi ve becerileri geliştirmek için bir kampanya başlattı.

Temel Eylemler:

- ❑ 30.000'den fazla dijital araç (örn. kulaklık, klavye) dağıtıldı
- ❑ Ücretsiz eğitim ve HP LIFE kursları sunan Dijital Merkezler kuruldu
- ❑ 25'ten fazla kuruluşla ortaklık kurularak yerel etki yaratıldı

Etki:

- ✓ Yetersiz hizmet alan gruplar için dijital okuryazarlık artırıldı
- ✓ Eğitim ve iş fırsatlarına daha iyi erişim sağlandı

“Dezavantajlı Topluluklar için Dijital Beceri Geliştirme Oturumları” (YMCA)

Videoyu İzlemek İçin
Tıklayın

Yansma ve Uygulama Egzersizi: Arabuluculuk Pratikte

Kendi dijital ortamınızı düşünün.

Aşağıdakileri yansıtın:

En büyük zorlukları nerede görüyorsunuz – yanlış bir anlaşılma, dışlanma veya kutuplaşma?

What mediation strategies

(insan veya YZ) iyi çalıştığını veya başarısız olduğunu gördünüz?

How can you, in your role,

daha kapsayıcı ve saygılı dijital alanlara nasıl katkıda bulunabilirsiniz?

İsteğe Bağlı Etkinlik:

Bir paydaş grubu seçin (örn. eğitimci, politika yapıcı, medya) ve bağlamınızda dijital arabuluculuğu teşvik etmek için atabileceğiniz 2–3 adımı içeren kısa bir eylem planı hazırlayın.

03

Etik Değerlendirmeler: İfade Özgürlüğü ve Kapsayıcılık Dengesi

Genel Bakış

Etik
Değerlendirmeler:
İfade Özgürlüğü ve
Kapsayıcılık Dengesi

Dijital platformlar iletişimi şekillendirirken **ifade özgürlüğü** ile kapsayıcı, saygılı **söylem** arasında gerilimler ortaya çıkmaktadır. Bu bölüm, dengeli **dijital arabuluculuğa** rehberlik etmek için **etik ilkeler**, **AB politikası** ve gerçek dünya vakalarını kullanarak **zararlı içerik** ve **dışlanmayı** ele alırken **ifade özgürlüğünü** nasıl koruyacağımızı araştırmaktadır.

Etik Değerlendirmelerde Temel Tanımlar ve Kavramlar: İfade Özgürlüğü ve Kapsayıcılık Dengesi

1 İfade Özgürlüğü: Sansür olmaksızın fikir paylaşma hakkı — demokraside hayati önem taşır ancak zarar verdiğinde sınırlandırılır.

Nefret Söylemi: Irk, din, cinsiyet veya engellilik gibi niteliklere dayalı olarak bir gruba saldırıya veya ayrımcılık yapan her türlü iletişim biçimi.

2

3 Platform Hesap Verebilirliği: Dijital platformların zararlı içeriği sorumlu bir şekilde denetleme ve kullanıcı haklarını koruma görevi.

Dijital Alanlarda Kapsayıcılık: Özellikle marjinalleştirilmiş gruplardan olanların, çevrimiçi olarak duyulmasını, saygı görmesini ve korunmasını sağlamak.

4

5 Etik Moderasyon: Konuşma hakkını koruma göreviyle dengeleyerek içeriği yönetmek için adil ve tutarlı kuralları uygulamak.

Giriş: Dijital İletişimde Etiği Yönetmek

Dijital platformlar artık ifade, tartışma ve bağlantı için temel alanlardır. Ancak bu etki beraberinde sorumluluk getirmektedir. Etik çerçeveler, konuşmayı nasıl yönettiğimize, hakları nasıl koruduğumuza ve saygılı katılımı nasıl teşvik ettiğimize rehberlik etmeye yardımcı olmaktadır.

Neden Önemlidir

Denetimsiz konuşma zarar verebilir. Aşırı moderasyon sesleri susturabilir. Bu bölüm nasıl denge kurulacağını araştırmaktadır.

Neler Öğreneceksiniz

Etik iletişimin temel ilkeleri, ifade özgürlüğünün sınırları ve kapsayıcılık ile güvenliğin açık ifadeyle nasıl bir arada var olabileceği.

Etik Çerçeveler

European Union Temel Haklar Şartı, UNESCO yönergeleri ve platform davranışlarını yönlendiren ulusal düzenlemeler gibi referansları içerir.

Dijital Medya için Temel Yasal ve Etik Çerçeveseler

Düzenlemeler, dijital platformların hakları, güvenliği ve sorumluluğu nasıl dengelediğini şekillendirmektedir. Bunları anlamak etik ve yasal arabuluculuğun sağlanmasına yardımcı olmaktadır.

1

Dijital Hizmetler Yasası (DSA): Çevrimiçi platformların yasadışı içerikle mücadele etmesi, şeffaflığı sağlaması ve temel hakları koruması için kurallar belirlemektedir.

2

Genel Veri Koruma Yönetmeliği (GDPR): Veri kullanımını ve gizliliği düzenleyerek kullanıcıların kişisel bilgileri üzerinde kontrol sahibi olmasını sağlamaktadır.

3

Dijital Piyasalar Yasası (DMA): Adil rekabeti ve kullanıcı seçimini teşvik etmek için büyük dijital platformların gücünü ele almaktadır.

4

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) – Madde 10: Zarar ve nefreti önlemek için sınırlamalarla birlikte ifade özgürlüğü hakkını korumaktadır.

5

AB Dezenformasyon Uygulama Kodu: Sahte içerikle mücadele etmek, şeffaflığı teşvik etmek ve gerçek kontrolünü desteklemek için platformlar ve reklamcılar için gönüllü bir standart.

Dijital Hizmetler Yasasını (DSA) Anlamak

Nedir:

DSA, kullanıcıları korumak ve temel hakları desteklemek için çevrimiçi platformlara yönelik açık kurallar belirleyen bir AB yönetmeliğidir.

Platform Sorumluluğu:

Platformlar yasadışı içeriğe karşı hızla harekete geçmeli, algoritmaların şeffaflığını artırmalı ve açık hizmet koşulları sağlamalıdır.

Kullanıcı Hakları:

Kullanıcılar moderasyon kararlarına itiraz etme, şeffaf reklamlara erişim ve içerik kaldırmaları hakkında açık bilgi alma hakkına sahiptir.

Neden önemlidir:

DSA hesap verebilirliği güçlendirmekte, güvenli çevrimiçi alanları desteklemekte ve zararlı içerikle mücadele ederken ifade özgürlüğünü korumaktadır.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi & İfade Özgürlüğü – Madde 10

Ne diyor:

Herkes, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın görüş sahibi olmak ve bilgi ve fikir paylaşmak dahil olmak üzere ifade özgürlüğü hakkına sahiptir.

Sınırlamalar:

Bu hak, kamu güvenliği, sağlık veya ahlaki koruma ya da başkalarının hakları (örn. nefret söylemi, kışkırtma) gibi nedenlerle kısıtlanabilir.

Neden önemlidir:

Hem konuşmayı korumak hem de konuşmanın zarar verdiği durumlarda moderasyonu meşrulaştırmak için yasal bir temel sağlamaktadır.

Örnek:

Bir medya kuruluşu tartışmalı görüşler yayınlayabilir, ancak bir azınlık grubunu hedef alan nefret söylemi Madde 10(2) kapsamında yasal olarak kısıtlanabilir.

Dijital Piyasalar Yasası (DMA)& Yapay Zekâ Düzenlemesi: Adalet ve Hesap Verebilirliğin Sağlanması

DMA'nın yaptıkları:

Adaletsiz uygulamaları önlemek, rekabeti teşvik etmek ve kullanıcıları manipülasyondan korumak için güçlü çevrimiçi platformları ("gatekeepers") düzenlemektedir.

YZ Düzenleme hedefleri:

YZ'nin güvenli ve şeffaf kullanımını sağlamaktadır. Yüksek riskli YZ sistemleri (örn. işe alım veya eğitimde) insan gözetimi/ açık etiketleme gibi gereklilikleri karşılamalıdır.

Örnek:

DMA

Bir platformun kendi hizmetlerini rakiplerinin üzerine sıralamasının önlenmesi.

Örnek:

AI Act

İş yeri işe alım araçlarındaki otomatik kararlar için insan incelemesinin zorunlu kılınması

Moderasyonda Yasal ve Etik Değerlendirmeler

Temel İlkeler:

Şeffaflık: Kullanıcılar içeriğin neden kaldırıldığını veya işaretlendiğini anlamalıdır.

İtirazlar: Platformlar moderasyon kararlarına itiraz etmek için açık ve erişilebilir yollar sunmalıdır.

Gözetim: Bağımsız kuruluşlar veya iç inceleme panelleri karmaşık veya hassas vakaları değerlendirmelidir.

Hedef:

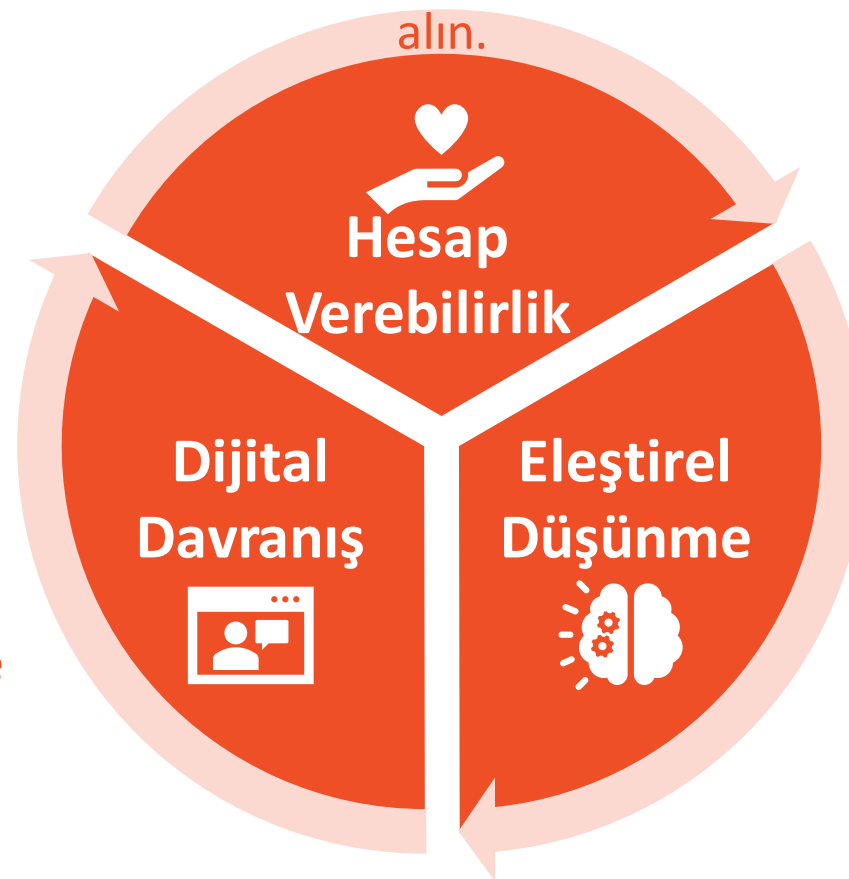
İfade özgürlüğünü kullanıcıları zarardan koruma ile dengelemek, adil ve hesap verebilir içerik yönetişimini sağlamak.

Sorumlu Dijital Vatandaşlık: Çevrimiçi Etik Davranmak

Ne anlama gelir: Saygılı, bilinçli ve sosyal olarak sorumlu bir şekilde çevrimiçi katılım sağlamak.

Eylemlerinizin ve bunların başkaları üzerindeki etkisinin sorumluluğunu alın.

Neden önemlidir: Daha güvenli, daha kapsayıcı dijital alanları teşvik eder ve çevrimiçi topluluklarda güven inşa eder.

Saygılı iletişimi uygulayın, zararlı içerikten kaçının ve yapıcı biçimde katılın.

Kaynakları değerlendirin, önyargıları sorgulayın ve yanlış bilgi yaymaktan kaçının.

Medya Okuryazarlığı ve Gerçek Kontrol Araçları

Medya Okuryazarlığı Nedir?

Medyaya eleştirel ve bilinçli bir şekilde erişme, analiz etme, değerlendirme ve oluşturma becerisi.

Neden Önemlidir:

Kullanıcıları yanlış bilgiyi tespit etme, manipülasyona direnme ve bilinçli kararlar alma konusunda güçlendirir.

İpucu: Paylaşmadan önce içeriği her zaman birden fazla güvenilir kaynakla çapraz kontrol edin.

Snopes:

Popüler söylentileri ve viral iddiaları doğrular

EUvsDisinfo:

Yabancı kaynaklardan gelen dezenformasyonla mücadele eder

FactCheck.org:

Medya ve politikadaki iddiaları analiz eder

Google Gerçek Kontrol Araçları:

Makaleler arasında doğrulanmış bilgileri belirler

İçerik Moderasyon Araçları: İnsan ve YZ Uygulamada

İnsan Moderatörler: Karmaşık, hassas içeriği yönetir.

YZ Araçları: Büyük ölçekte nefret söylemi veya yanlış bilgi gibi ihlalleri tespit eder.

Karma Yaklaşım: Çoğu platform YZ hızını insan yargısıyla birleştirir.

Şeffaflık Raporları

Platformlar (örn. Meta, X, YouTube) şunları paylaşır:

- ✓ Kaldırılan içerik ve gerekçeleri
- ✓ İtirazlar ve sonuçlar

Devam Eden Sorunlar

- Algoritma önyargısı
- Tutarsız kararlar
- Moderasyon konusunda sınırlı kullanıcı netliği

Dijital Erişilebilirlik ve Eşitlik: Tasarım Gereği Kapsayıcı

Dijital Erişilebilirlik	WCAG	Kapsayıcı Tasarım	Erişimde Eşitlik
Engelli bireyler dahil herkesin çevrimiçi platformları ve araçları etkili biçimde kullanabilmesini sağlar.	Erişilebilir siteler için uluslararası standartlar belirler (örn. alternatif metin, klavye navigasyonu, kontrast oranları)	Baştan itibaren çeşitli ihtiyaçlar için tasarlar (örn. çok dilli içerik, ekran okuyucu desteği, net düzen).	Özellikle marjinalleştirilmiş topluluklarda dijital uçurumları — bağlantı, beceriler ve uygun fiyatlılık — ele almak.

Algoritmik Önyargı ve YZ Etiği: Adil ve Kapsayıcı Teknoloji

Algoritmik Önyargı

YZ sistemlerinin önyargılı veriler, hatalı varsayımlar veya tasarımda çeşitlilik eksikliği nedeniyle eşitsizlikleri yansıtmaması veya pekiştirmesi durumunda ortaya çıkar.

Veri Setlerinde Önyargı

YZ genellikle toplumsal önyargı içerebilecek tarihsel verilerden öğrenir (örn. cinsiyet, ırk, engellilik).

Etik YZ

YZ sistemlerinde ve karar alma süreçlerinde şeffaflık, adalet, hesap verebilirlik ve kapsayıcı tasarımı içermektedir.

Pratikte Adalet

İşe alım, polislik ve içerik küratörlüğü gibi alanlarda ayrımcılığı önlemek için düzenli denetim, çeşitli veri kaynakları ve insan gözetimi gerektirmektedir.

Vaka Çalışması: Nefret Söylemine Karşı Çok Düzeyli Moderasyon

Nefret söylemi konusundaki artan endişelere yanıt olarak Twitter/X, üç kademeli bir moderasyon yaklaşımı benimsedi:

YZ araçları zararlı içeriği gerçek zamanlı olarak tarar ve işaretler

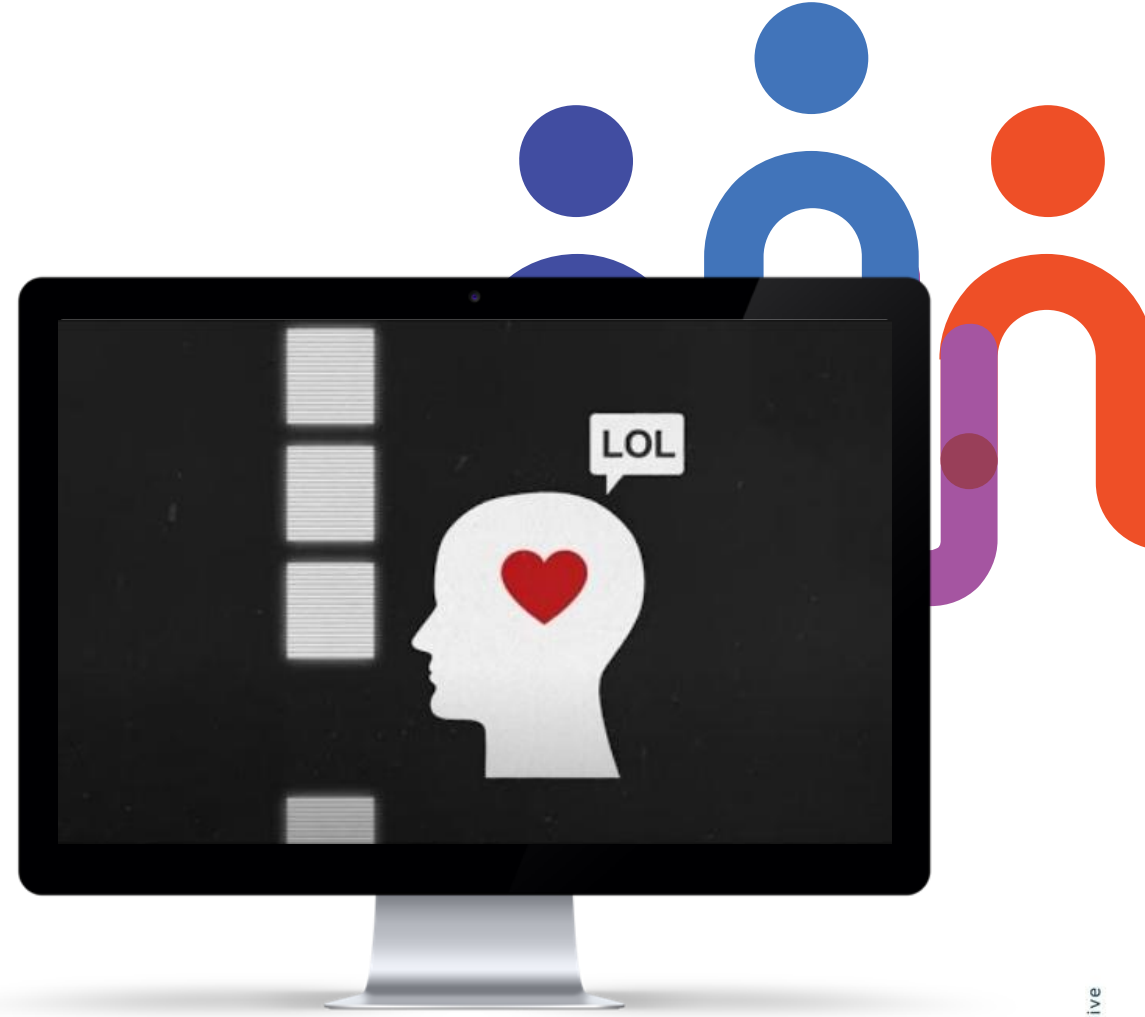

İnsan moderatörler işaretlenen içeriği bağlam açısından değerlendirir

Kullanıcı itirazları şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlar

Bu katmanlı sistem, yanıt sürelerini iyileştirmeyi, önyargıyı azaltmayı ve platform moderasyonuna olan kullanıcı güvenini yeniden inşa etmeyi amaçlıyordu.

“Content Moderation nedir? Moderasyon ve Sansür arasındaki fark”

[İzlemek için tıklayın](#)

Pratik Egzersiz: Rol Yapma ve Gerçek Kontrolü Pratikte

Hedef: Gerçek dünya zorluklarını simüle eden uygulamalı bir etkinlik aracılığıyla dijital arabuluculuk ve medya okuryazarlığı becerilerini uygulamak.

Rol Yapma Moderasyonu

- ☐ Katılımcılar kurgusal bir platformda içerik moderatörü olarak hareket eder.
- ☐ Örnek gönderileri inceleyin ve karar verin: **İzin Ver, İşaretle, Kaldır veya Yükselt.**
- ☐ Küçük gruplarda kararları DSA, Madde 10 ve kapsayıcılık ilkelerine atıfta bulunarak tartışın.

Gerçek Kontrol Meydan Okuması

- ☐ **Snopes, EUvsDisinfo ve Google Fact Check Gezini** gibi araçları kullanın.
- ☐ 3 haber başlığını doğrulayın (sağlanan veya çevrimiçi bulunan).
- ☐ Yanlış bilginin nasıl yayıldığını ve gerçek kontrolünün dijital kapsayıcılığı nasıl güçlendirdiğini yansıtın.

Değerlendirme: Bu araçlar ve stratejiler sorumlu dijital vatandaşlığı nasıl destekler ve çevrimiçi zararı nasıl azaltır?

Yansima – Pratikte Etik ve Kapsayıcılık

Kendi bağlamınızı ve dijital katılımınızı yansıtmak için aşağıdaki soruları göz önünde bulundurun:

1

Dijital veya profesyonel hayatınızda hangi etik zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

2

İfade özgürlüğünü saygılı, kapsayıcı alanlar sağlama ihtiyacıyla nasıl dengeliyorsunuz?

3

Moderasyonun çevrimiçi söylemi yönetmede başarısız olduğunu veya başarılı olduğunu ne zaman gördünüz?

4

Etik ve kapsayıcı dijital alanları desteklemede nasıl bir rol oynayabilirsiniz?

5

Bu modüldeki hangi araçlar veya stratejiler çalışmanızda faydalı olabilir?

04

Öğrendiklerinizi Uygulamak

Rol Yapma Simülasyonu: Platform Moderasyon Toplantısı

Senaryo: Göçü eleştiren viral bir gönderi nefret söylemi olarak işaretlendi. Yerinde kalmalı mı, işaretlenmeli mi yoksa kaldırılmalı mı?

Roller:

- **Moderatör** – Platform kurallarını uygular
- **Kullanıcı** – Gönderiyi ifade özgürlüğü olarak savunur
- **STK Temsilcisi** – Kapsayıcılık endişelerini dile getirir
- **Politika Yapıcı** – Yasal/düzenleyici görevleri vurgular

Görev: Bir yanıt üzerine tartışın ve karar verin. Seçiminizi gerekçelendirin.

Yansıtın:

- Kararınızı hangi değerler şekillendirdi?
- Rol çatışmaları var mıydı?
- Bu gerçek moderasyonla nasıl karşılaştırılır?

Senaryo Analizi: Yanlış Bilgi ve Arabuluculuk

***Senaryo:** Popüler bir gönderi iklim değişikliğinin bir aldatmaca olduğunu iddia ediyor. Birden fazla platformda ilgi görüyor.*

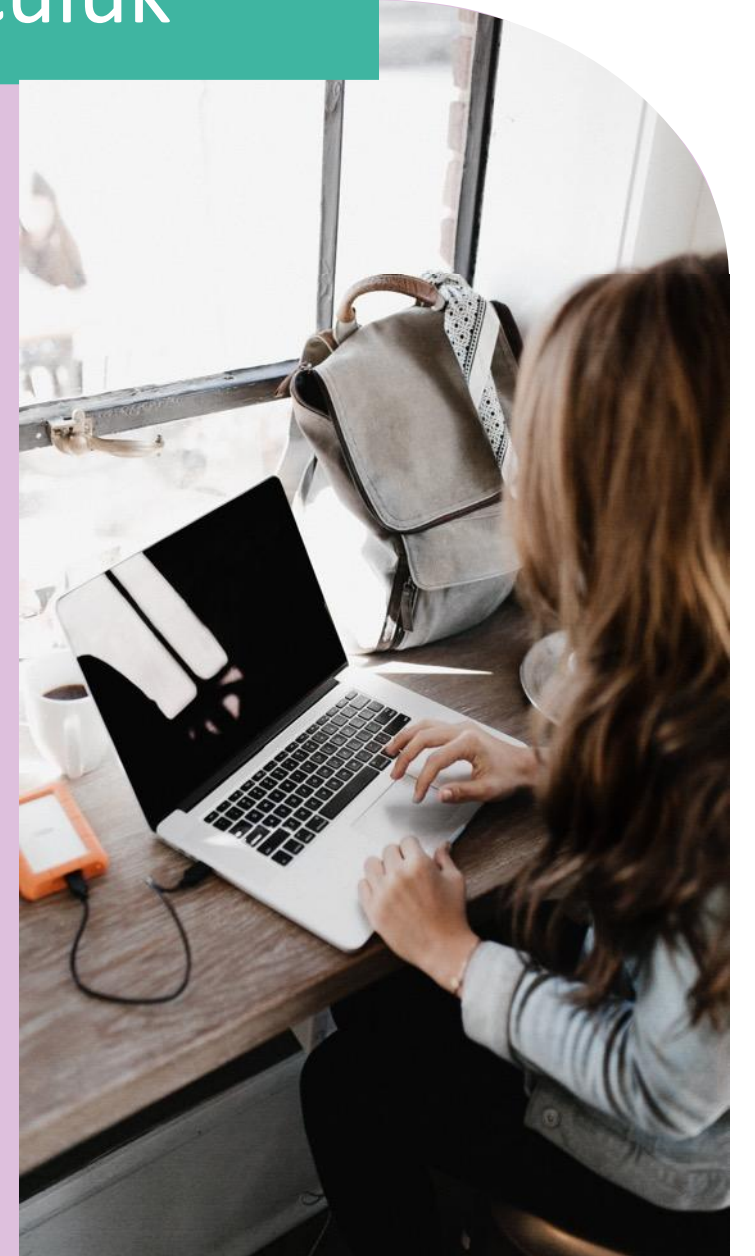
Görev:

- **Snopes, EUvsDisinfo veya FactCheck.org** gibi araçları kullanın
- Analyse the claim's accuracy
- Bir yanıt önerin: etiketle, kaldır veya olduğu gibi bırak

Yansıtın:

- Araçlar nasıl yardımcı oldu?
- Her yanıtın riskleri nelerdir?
- Son kararı kim vermeli?

Tartışma Egzersizi: İfade Özgürlüğü ve Topluluk Güvenliği

Senaryo: Bir gönderi, bazı kullanıcıların rahatsız edici bulduğu güçlü siyasi görüşler ifade ediyor ancak platform kurallarını ihlal etmiyor.

Görev: Çiftler/gruplar halinde her iki tarafı tartışın

→ **Taraf A:** Gönderiyi ifade özgürlüğü kapsamında savunun (AIHS Madde 10'a bakın)

→ **Taraf B:** Kullanıcı güvenliği ve DSA yükümlülüklerine dayalı moderasyon için argüman geliştirin

Düşünün:

- Platform hesap verebilirliği
- Sınır nerede?
- Zarar ve görüş

Sonuç: Bir çözüm üzerinde anlaşın — ve gerekçenizi açıklayın.

Araç Rehberi: EUvsDisinfo ve Snopes'u Kullanmak

Etkinlik: İşaretlenmiş çevrimiçi iddiaları için EUvsDisinfo ve Snopes'u keşfedin.

Görev:

- Örnek bir iddia girin veya sosyal medyadan bir tane bulun.
- Doğruluğu doğrulamak ve kaynak güvenilirliğini kontrol etmek için platformları kullanın.

Odaklanın:

- Sonuçların nasıl sunulduğu
- Bir kaynağı güvenilir kılan şey
- Bulguları açıkça nasıl açıklayacağınız

Sonuç: Yanlış bilgiye yanıt vermek için gerçek kontrol araçlarını kullanmada güven oluşturun.

Vaka Çalışması Yansıması: ReSpeCT Kampanyası

***Etkinlik:** Almanya'nın çevrim içi saygılı diyalogu teşvik eden ReSpeCT Kampanyasına ait kısa bir vaka özetini veya videoyu inceleyin.*

Tartışma Yönergeleri:

- Kampanya **etik moderasyon** için hangi stratejileri kullandı?
- **İfade özgürlüğü ve kapsayıcılığı** nasıl dengeledi?
- Bu yaklaşımlar kendi bağlamınıza uyarlanabilir mi?

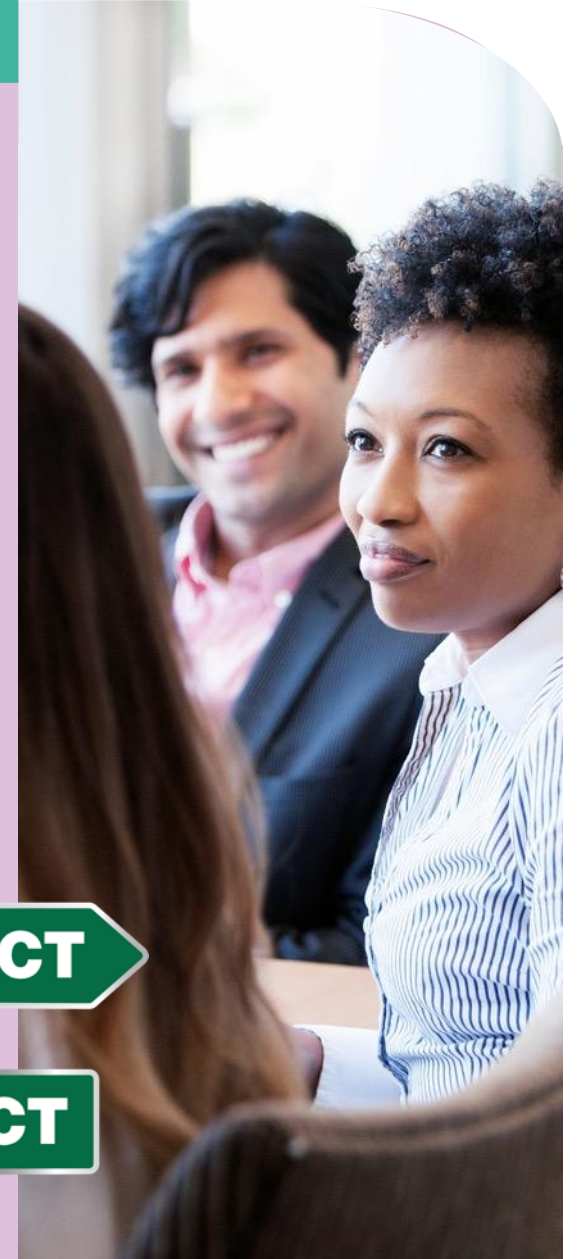

Hedef:

Medya, politika ve topluluk eylemleri genelinde etik moderasyonun pratikte nasıl görüldüğünü anlamak.

RESPECT

RESPECT

Paydaş Haritalama Egzersizi

Etkinlik: Gerçek veya hayali bir dijital çatışma seçin (örn. zararlı içerik, çevrimiçi kutuplaşma).

Görev:

Temel paydaşları —
**kullanıcılar, moderatörler,
platformlar, STK'lar,
eğitimciler, politika yapıcılar**
— belirleyin ve haritalayın:

- Rollerini
- Çıkarları
- Sorumlulukları

Hedef:

Dijital arabuluculuğun karmaşıklığını
ve ortak sorumluluğun pratikte nasıl
işlediğini anlamak.

Etik İkilem Kartları

Etkinlik: Küçük gruplarda ikilem yönergelerini keşfedin (örn. hiciv mi yoksa nefret söylemi mi?, sil mi yoksa gerilimi azalt mı?).

Görev:

Her senaryoyu tartışın ve bir yanıt üzerinde anlaşın. Kararınızı gerekçelendirmek **için etik, kapsayıcılık ve AB çerçevelerine** ilişkin bilginizi kullanın.

Hedef:

Karmaşık moderasyon zorluklarını ele alma konusunda güven oluşturun.

Erişilebilirlik Denetimi Mini Görevi

Görev: Seçilen bir web sayfasını veya sosyal medya gönderisini inceleyin.

Etkinlik:

Erişilebilirlik engellerini belirleyin (örn. eksik alt metin, düşük kontrast, kötü yapı).

Net, kapsayıcı iyileştirmeler önermek için **WCAG yönergelerini** kullanın.

Hedef:

Gerçek dünya dijital içeriğine kapsayıcı tasarım ilkelerini uygulamak.

Algoritma Şeffaflığı Simülasyonu

Görev: Bir sosyal medya gönderisinin, bir platformun algoritması aracılığıyla nasıl yayıldığını takip edin; görünürlüğü etkileyen faktörleri (örneğin etkileşim, anahtar kelimeler, kullanıcı verileri) not edin.

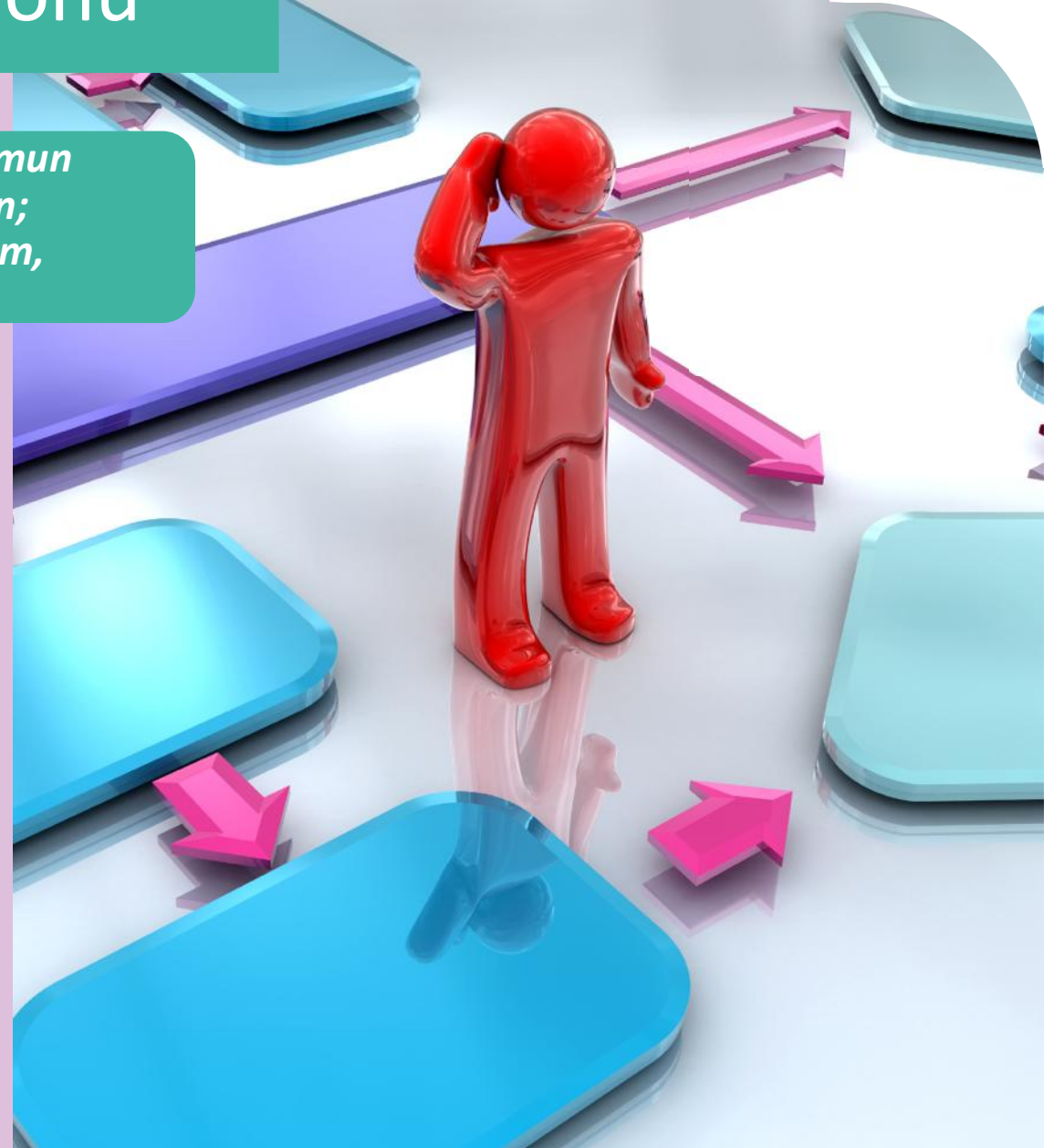
Tartışma:

Önyargı, yankı odaları veya görünürlük boşlukları nerede ortaya çıkabilir? Kim dışlanıyor veya önceliklendiriliyor — ve neden?

Hedef:

Algoritmik tasarımın dijital kapsayıcılığı, ifade özgürlüğünü ve bilgiye erişimi nasıl etkilediğini araştırmak.

Dijital Vatandaşlık Rol Senaryoları

Görev: *Trolleme, yanlış bilgi yayılması veya kutuplaşmış tartışmalar içeren “Sen olsaydın ne yapardın?” senaryoları üzerinde çalışın..*

Roller:

Bir **eğitimci, platform kullanıcısı**, moderatör veya STK temsilcisi olarak yanıt verin.

Hedef:

Sorumlu dijital davranış, etik katılım ve kapsayıcı iletişim konusundaki farkındalığınızı güçlendirin.

Grup Tartışması: Pratikten Dersler

***Yönerge:** Egzersizleri ve senaryoları yansıtın.*

→ Sizi ne şaşırttı?

→ “Varsayımlarınızı ne zorladı?”

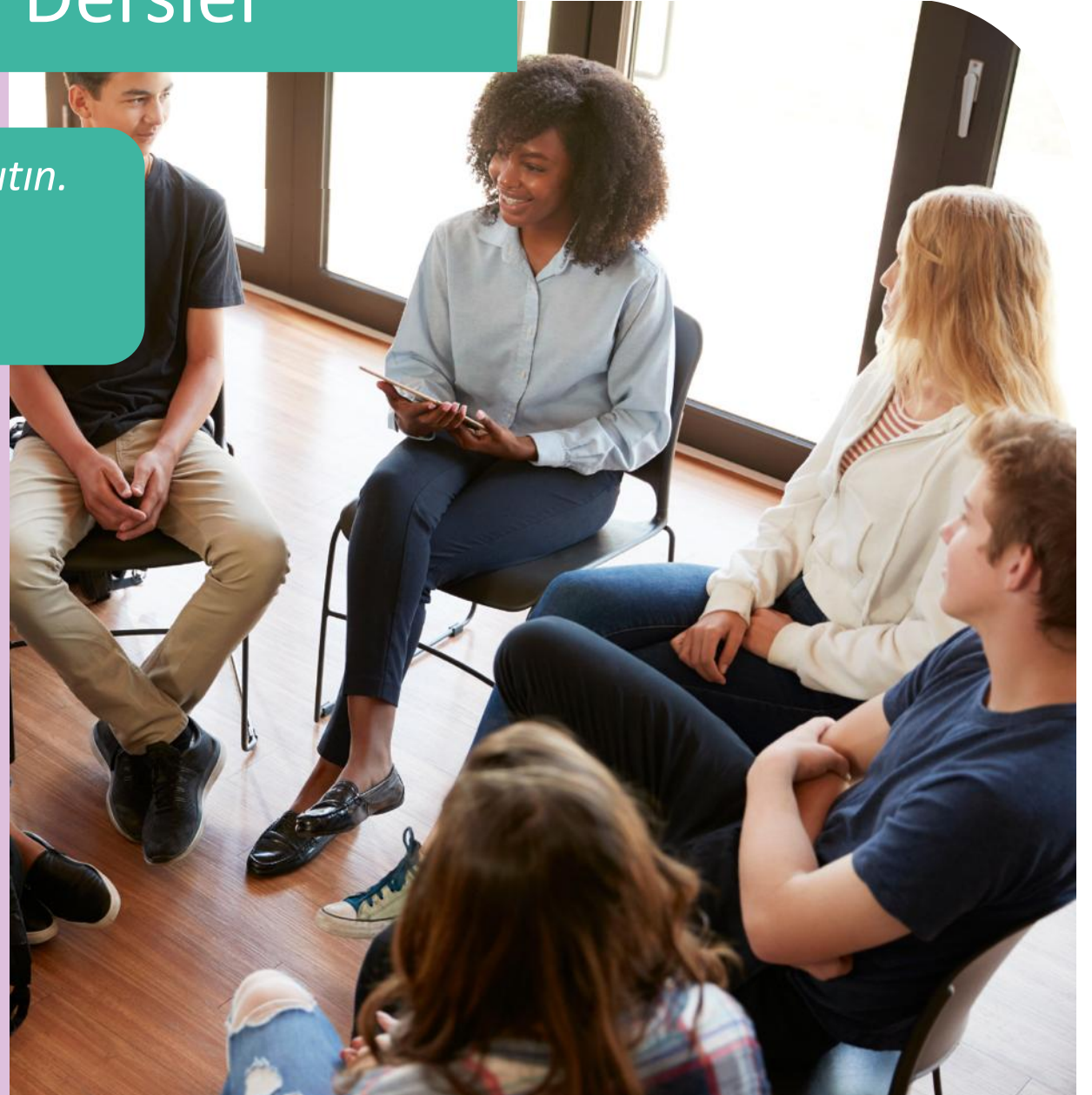
Görev:

Grubunuzda yansımaları paylaşın ve sunmak üzere **bir temel çıkarım** üzerinde anlaşın.

Hedef:

Eleştirel düşünmeyi, paylaşılan öğrenmeyi ve gerçek dünya uygulamasını teşvik edin.

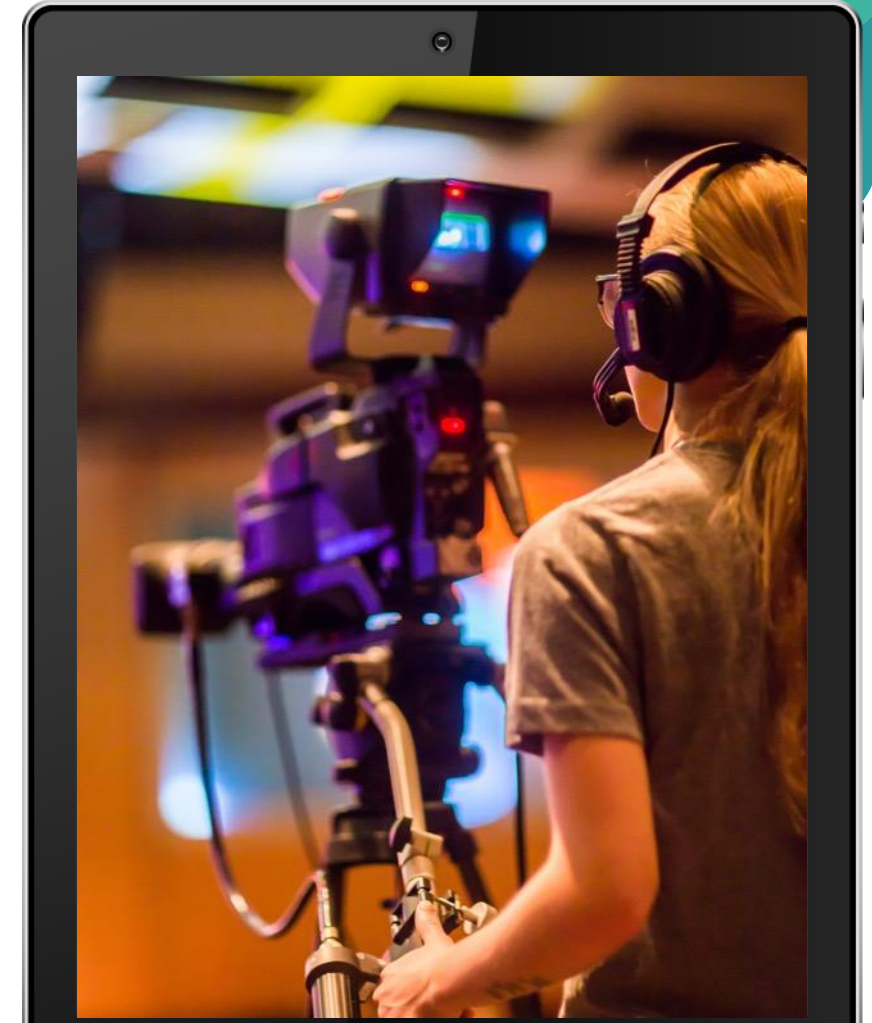
Özet: Bölüm 1 – Dijital Arabuluculuk Temelleri

INCLUDE ME+, dijital alanlarda kapsayıcı, etik iletişimi ve katılımı teşvik etmektedir.

Dijital arabuluculuk çevrimiçi diyalog, erişim ve temsildeki boşlukları kapatmaktadır.

Temel terimler: **dijital kapsayıcılık, medya okuryazarlığı, sorumlu vatandaşlık, etik katılım.**

Arabuluculuk, sosyal uyumu destekleyerek **çatışma dışlanma ve yanlış bilgilerle** mücadeleye yardımcı olmaktadır

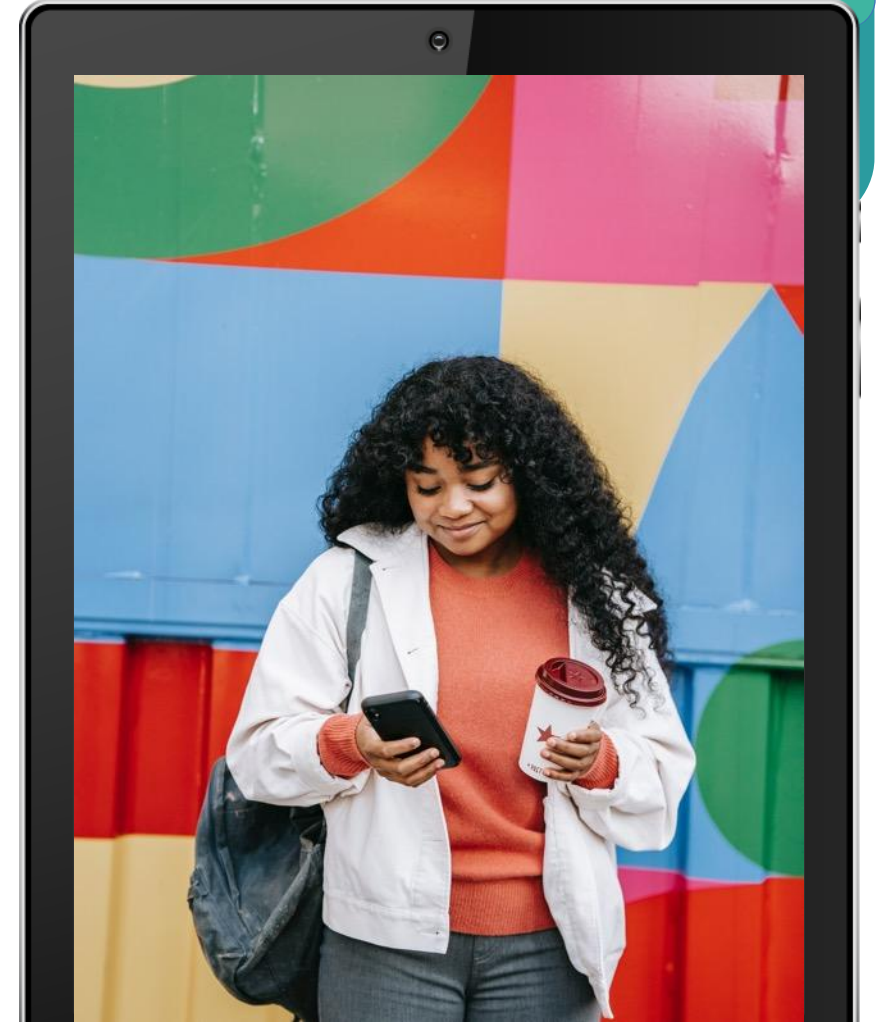
Özet: Bölüm 2 – Paydaşlar ve Toplum

Dijital toplum **kutuplaşma, yanlış bilgi ve dışlanma** gibi zorluklarla karşı karşıyadır.

Temel paydaşlar arasında eğitimciler, medya, STK'lar, politika yapıcılar ve teknoloji platformları yer almaktadır.

Her biri hesap **verebilirliği, kapsayıcılığı ve dijital okuryazarlığı** teşvik etmede rol oynamaktadır.

Etkili yanıtlar **gerçek kontrolü, diyalog platformları ve erişilebilir tasarımı** içermektedir.

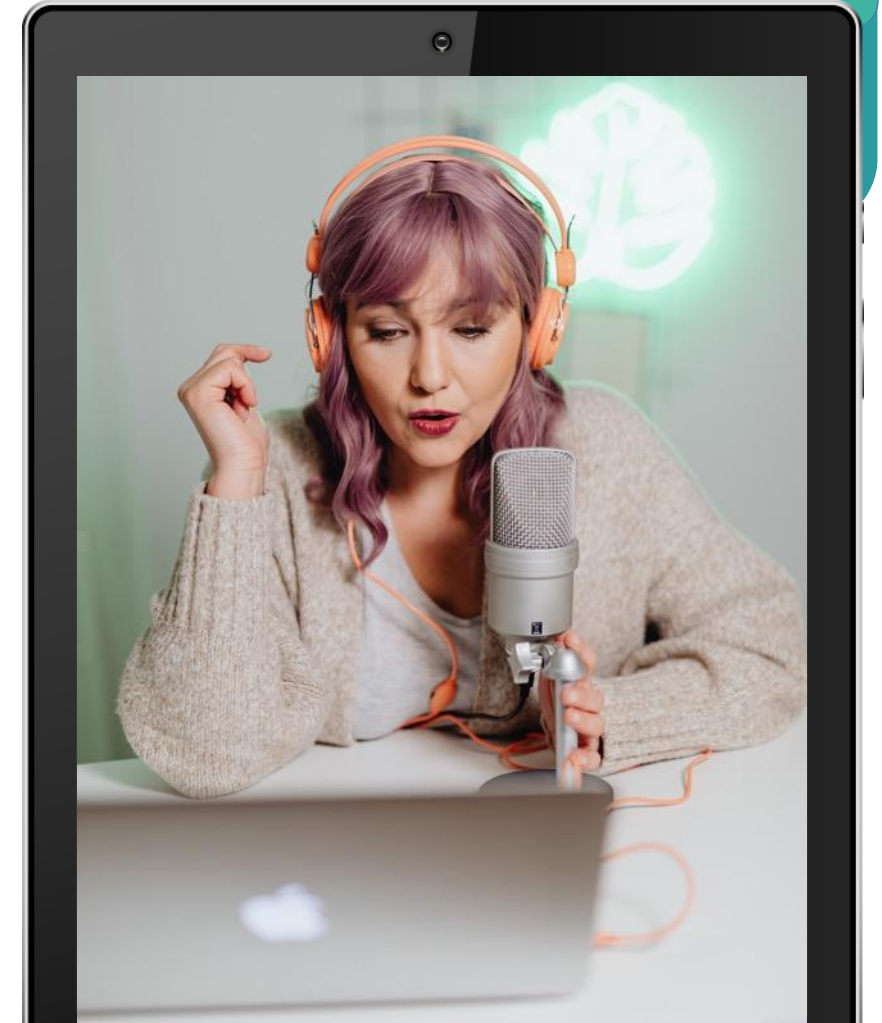
Özet: Bölüm 3 – Etik ve Düzenleme

DSA ve AİHS, dijital alanlarda hak ve sorumlulukları tanımlar; ifade özgürlüğü ile koruma arasında denge kurar.

Sorumlu dijital vatandaşlık etik davranışı, eleştirel düşünmeyi ve sivil farkındalığı içermektedir.

YZ etiği otomatik sistemlerdeki önyargı, adalet ve şeffaflığı ele almaktadır.

İçerik moderasyonu insan + YZ gözetimi, açık kurallar, itirazlar ve şeffaflık gerektirmektedir.

Son Yansıma – Eylem Planı

Bu eğitimden **3 temel çıkarımınız nelerdir?**

Profesyonel veya topluluk rolünüzde alacağınız **somut bir eylemi adlandırın.**

Bu bilgiyi ekibiniz, ağınız veya öğrencilerinizle **nasıl paylaşacak veya uygulayacaksınız?**

Öğrenmeyi gerçek dünya bağlamınızla bağlamak için bu anı kullanın.

Q Kaynaklar: Makaleler ve Raporlar

P E A C E T E C H L A B

PeaceTech Lab | peacetechlab.org

Çatışmayı azaltmak için teknoloji, veri ve medyayı kullanan bir STK. Nefret söylemi ve çevrimiçi kutuplaşmayla mücadele etmek için sosyal medya analizi ve dijital barış inşası araçlarıyla küresel düzeyde çalışmaktadır.

RESpect! Campaign | meldestelle-respect.de

Saygılı dijital iletişimi teşvik eden bir Alman gençlik girişimi. Okul atölyeleri düzenlemekte ve nefret söylemiyle mücadele etmek için pratik araçlar sunmaktadır.

Kaynaklar: Makaleler ve Raporlar

UNESCO MIL Çerçevesi | en.unesco.org

Çatışmayı azaltmak için teknoloji, veri ve medyayı kullanan bir STK. Nefret söylemi ve çevrimiçi kutuplaşmayla mücadele etmek için sosyal medya analizi ve dijital barış inşası araçlarıyla küresel düzeyde çalışmaktadır.

EU DSA Factsheet | edaa.eu

Dijital Hizmetler Yasası'nın platform hesap verebilirliği, risk yönetimi ve kullanıcı hakları hakkındaki temel kurallarının özeti. Kullanıcıların içeriklerinin çevrimiçi ortamda nasıl ele alındığını anlamalarına yardımcı olur.

Kaynaklar: Araçlar

Snopes | snopes.com

Viral iddiaları ve sosyal medya içeriklerini doğrulayan yaygın olarak kullanılan bir gerçek kontrol web sitesi. Yanlış bilgiyi tespit etmeyi pratikte yapmak için idealdir.

EUvsDisinfo | euvdisinfo.eu

AB'yi hedef alan dezenformasyon kampanyalarını takip eden Avrupa platformu. Yanlış anlatıları tespit etmek için örnekler, içgörüler ve ipuçları sunmaktadır.

Kaynaklar: Araçlar

WCAG Yönergeleri | [w3.org/WAI](https://www.w3.org/WAI)

Web erişilebilirliği için uluslararası standartlar. Dijital içeriğin tüm kullanıcılar için kapsayıcı olmasını sağlamak için net rehberlik sunar.

AlgorithmWatch | algorithmwatch.org

Algoritmaların sosyal etkisini analiz eden bir STK. Dijital platformlarda şeffaflık ve adalet konusunda araştırma ve savunuculuk sağlamaktadır.

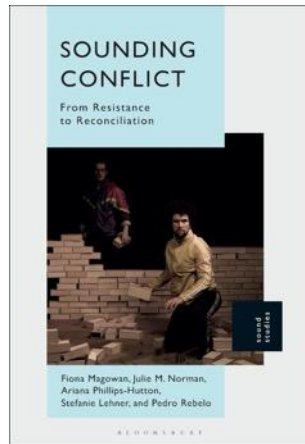

Resources: Video & Case Studies

“Belfast Stories: Beyond Barriers” | [youtube.com](https://www.youtube.com/watch?v=Kd8K8K8K8K8)

Kuzey İrlanda'da çatışma sonrası iyileşmeyi araştırmak için dijital hikaye anlatımını kullanan kısa bir belgesel.

Sounding Conflict: From Resistance to Reconciliation | gtr.ukri.org

Kuzey İrlanda, Filistin ve Brezilya'da barış inşasında dijital ses sanatı ve anlatı çalışması.

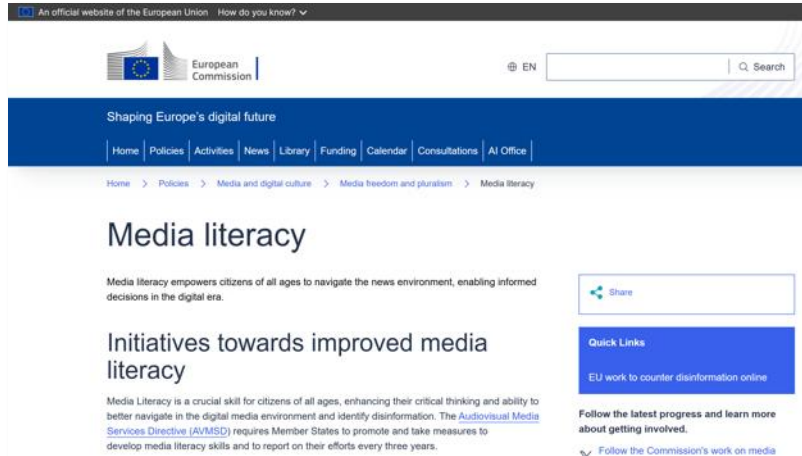

Kaynaklar: Araç Seti

Dijital Vatandaşlık Müfredatı (Common Sense) | commonsense.org

Gizlilik, çevrimiçi güvenlik ve saygılı davranış üzerine ders planları içeren bir araç seti. Okullar ve gençlik programları için idealdir.

AB Medya Okuryazarlığı Yönergeleri | digital-strategy.ec.europa.eu

Eğitim, kampanyalar ve kamu-özel sektör işbirliği aracılığıyla medya okuryazarlığını geliştirmek için pratik öneriler.

Modül 1: Kapsayıcı Dijital Medyanın Temelleri: Bağlantılı Bir Toplum için Arabuluculuk

Modül 1'i tamamladınız **Modül 1**
Kapsayıcı Dijital Medyanın Temelleri: Bağlantılı Bir Toplum için Arabuluculuk

Sırada Modül 2 (Bölüm 1) var
Dijital Medya ve Bölgesel Anlatılar: Sınırlar Ötesinde Anlayışı Kolaylaştırmak

www.includememedia.eu

Teşekkürler

Sorularınız var mı?

Bu kaynak CC BY 4.0
lisansı altındadır

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)ıya ait olup Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

* Atık yönetimi için lütfen bu belgeyi gri tonlamalı veya siyah beyaz olarak yazdırın. Lütfen kağıdın her iki yüzüne (çift taraflı) yazdırın ve mümkünse birden fazla slayt veya sayfayı tek sayfaya sığdırın.